

[Grøndahl.]

klargøre den domstolsbetonede sikring af borgernes rettigheder. Efter vor opfattelse kunne og burde man dog i nogle af lovens bestemmelser gå et skridt videre i retning af, at behandlingen af ekspropriations-sager også på det administrative stadium i så høj grad som muligt følger vore sædvanlige retsplejeprincipper, således som det nu også er påtænkt ved sager for landsskatte-retten. Men tilbage til det, jeg vil sige om enkelte paragraffer. Jeg nævner ikke disse, jeg tager det sådan lidt generelt, fordi de, der har med loven at gøre, alle ved, hvad det drejer sig om.

Tidsfristen i de forskellige paragraffer bør ikke være under 14 dage. Kommissarius, der har forberedt sagen på det offentliges vegne og således på en måde er part i sagen, burde ikke på et senere tidspunkt blive formand for ekspropriationskommissionen; og hvad angår begrundelsen: ønsket om ensartethed i behandlingen af ligeartede spørgsmål, kan denne ensartethed efter min formening udmærket opnås med de to medlemmer, der er beskikket af ministeren. Af de to medlemmer, som formanden for en taksationskommission udnævner, burde det kræves, at de er vurderingskyndige, og det skal bemærkes i selve lovteksten. Det er ikke nok, at det står i bemærkningerne.

Jeg skal endvidere berøre det meget vigtige spørgsmål om ekspropriationsmyndighedernes lokale tilknytning, der måske burde fremdrages noget stærkere i nogle af lovens bestemmelser. Jeg tænker her bl. a. på § 6, stk. 1, om beskikkelse af medlemmer til en ekspropriationskommission. Det ville være rimeligt at fastslå, at beskikkelsen skal ske så vidt muligt blandt personer med særligt kendskab til de pågældende lokale forhold.

Bekendtgørelser i Statstidende og de stedlige blade kan være nyttige, men en ekspropriationsramt burde altid skriftligt underrettes og samtidig orienteres om, hvad det drejer sig om, og hvilke rettigheder han har.

Så tidligt som ved behandlingen i 1961-62 af lovforslaget om visse ekspropriationer udtalte jeg som ordfører for mit parti — det står i Folketingstidende 1961-62 sp. 2682 —:

„Vi kunne derfor ønske, at det i loven

i paragrafform blev bestemt, at ejerne af de ifølge denne lov eksproprierede arealer m. v. skal gøres opmærksom på, at de kan antage advokat- eller taksationsbistand, og at udgifterne til denne bistand udredes af det offentlige.

De uafhængige er naturligvis ikke tilhængere af øgede udgifter, men i et sådant tilfælde, hvor ejendomsretten bliver sat ud af funktion, og hvor den ramte tvinges til at ofre sin ejendom til gunst for andre i samfundet, synes vi, der er en rimelig og saglig grund herfor“.

Den højtærede minister bemærkede dengang hertil, at dette spørgsmål efter hans mening skulle løses i den nedsatte kommission og i det lovgivningsarbejde, der skulle finde sted, når kommissionen engang kom med sin betænkning. Nu er betænkningen kommet, og lovforslaget om dette emne behandles i dag, og jeg foreslår ministeren og det udvalg, der skal nedsættes, at der i loven bliver indført en utvetydig generel bestemmelse om, at en ekspropriationsramt unders sagen forskellige faser er berettiget til at møde med sagkyndig hjælp, uden at dette forårsager ham udgifter. Jeg tænker her på lovforslagets § 29, der er udformet således, at den giver mulighed for et skøn, men hvor der burde være en fast regel. Den positive stillingtagen, kommissionen og ministeren har taget angående et tilsvarende område inden for vejlovgivningen, ville efter min formening uden betænkelighed kunne overføres til det af mig her anførte.

De danske Grundejeres Landsorganisation har fremsat nogle bemærkninger til kommissionsbetænkningen, og i det væsentlige kan vi bifalde, hvad landsorganisationen har fremført, da grundlaget for dens opfattelse ligger på linje med vore anskuelser. Grundejernes landsorganisation foreslår bl. a. en noget anden fordeling af kompetenceforholdet mellem en ekspropriationskommission og en taksationskommission. Det er muligt, at grundejerforeningens forslag indebærer en forenkling, som kan spare tid og penge.

Da loven vil forenkle og overflødig gøre en hel række andre love, forordninger og bestemmelser, og da den yderligere vil sikre ejerne over for staten og andre myndigheder, så de fremover står stærkere i